

BERTARATUAK

Maite Alonso, presidentea
Sonia Aldave
Iker Aldazabal
Imanol Andetxaga
Yoanna Arambalza
Susana Aribayos
Diego Bande
Nerea Begoña
Begoña Cabria
Agustín Eizagirre
Xabier Etxaniz
Pablo García de Vicuña
Aito Idigoras
Lierni Lizaso
Carmelo Martínez
Aitor Mujika
Mª Teresa Ojanguren
Patxi Olabarria
Irati Agorria
Aitziber Oliban
Carlos Pereda
Idoia Pujana
Ainhoa Rotaetxe
Cristina Sánchez
Lucía Torrealday
Eduardo Ubieta
Ane Urkiola
Amaia Urrutia
Lourdes Villardón
Inge Zubero
Eva Blanco, idazkari teknikoa

IRIZPENA 22/11

Euskadiko Eskola Kontseiluaren Osoko Bilkuraren 2022ko urriaren 20ko bilkurara bazterrean aipatutako kideak joan ziren. Batzorde horrek gehiengoz eman du ondoko txostena: Euskal Autonomia Erkidegoko Hezkuntza lege-aurre-proiektuari buruzko irizpena

I.- AURREKARIAK

Kontseiluaren ustez, aurreproiektu-fase honetan bere irizpenaren pean jarri den hezkuntza-lege berriak garrantzi handia izango du euskal hezkuntza-sisteman.

Kontseiluak osoko bilkuran onartu zuen 2022ko apirilaren 7an Eusko Legebiltzarrean adostutako erabakiaren aurretiko txosten bat, eta Legebiltzarrari berari helarazi zitzaion, azter zezan. Gainera, Hezkuntza Batzordeak txosten horri buruzko informazioa emateko egindako elkarrizketetan parte hartu zuen kontseiluburuak.

Txostena egiten batzorde guztiek parte hartu zuten (Antolamendua, Programazioa, Hizkuntza Helburuak, Giza Baliabideak, Finantzaketa eta Iraunkorra), eta elkarrizketa, erantzunkidetasuna eta akordioa bultzatu ziren.

II. EDUKIA

Zioen azalpenean 5 apartatu daude. Lehenengoa hezkuntzaren inguruko anbizio kolektiboari buruzkoa da, anbizio hori gizarte-kohesioa, berdintasuna eta garapen ekonomiko armonikoa sortzeko garrantzi handieneko bitartekotzat jotzen baita. Testuinguruko erreferentzia orokorrak aipatzen dira, hala nola ziurgabetasuna, erronka klimatikoak, migrazioarekin lotutakoak eta teknologikoak, baita biztanleriaren zahartzea ere. Hezkuntza eta prestakuntza-prozesua eta ikasle eta irakasleen protagonismoa aipatzen dira.

Bigarren atalean lege berri baten zergatia aipatzen da, eta nabarmentzen da euskalduntzeak eta gizarteratze-politikek, baita erakundeen eta gizarte-eragileen ekintza konbinatuak ere, euskal hezkuntza-sistemaren lorpen bat ekarri dutela. Adierazten da bizitzen ari garen aldaketa sakonek diagnostiko eta erantzun berriak eskatzen dituztela, malgutasunetik eta pixkanakako egokitzapenetik abiatuta. Gainera, euskal hezkuntza-sistema **osorik erregulatzeko** beharra jasotzen da.

Hirugarren atala hezkuntza-sistemaren balioei buruzkoa da, eta hiru ardatz hauetan egituratzen da: izatea, jakitea eta elkarrekin bizitzea.

Laugarrenean honako hauek aipatzen dira: hezkuntza eleaniztuna eta kulturartekoa, hizkuntzen arteko beharrezko harremana eta elkarrekintza, euskara irakatsi eta ikasteko prestakuntza eta ikerketa, eta euskararen erabilera aktiboarekiko erantzunkidetasuna, testuinguru formalean zein ez-formalean. Gainera, mundu plural eta global baterako prestakuntza aipatzen da. Horretarako, ikastetxeen nazioartekotzea sustatu behar dela adierazten da.

Azkenik, bosgarren atala Legearen egiturari buruzkoa da. Hain zuzen, egitura hau du Legeak:

- I. titulua. XEDAPEN OROKORRAK

- I. kapitulua: Legearen xedea
- II. kapitulua: Euskal hezkuntza-sistemaren oinarriak, printzipioak eta xedeak
- III. kapitulua: Euskal hezkuntza-sistemaren balioak
- IV. kapitulua: Irakaskuntzen antolamendua
- V. kapitulua: Ikastetxeen tipologia

- II. titulua. HEZKUNTZA ETA BIZIKIDETZA POSITIBORAKO ESKUBIDEA

- I. kapitulua: Hezkuntzarako eskubidea
- II. kapitulua: Bizikidetza positiboa
- III. kapitulua: Hezkuntza-sistemaren plangintza eta sarbidea

- III. titulua. HEZKUNTZA-SISTEMAREN GOBERNANTZA

- I. kapitulua: Gobernantza, plangintza eta kontratu programa
- II. kapitulua: Ikastetxeen gobernu eta zuzendaritza profesionala. Ikastetxeetako zuzendaritzen lidergo pedagogikoa
- III. kapitulua: Eskola-kontseiluak eta parte-hartzea euskal hezkuntza-sisteman
- IV. kapitulua. Hezkuntza-komunitatea

- IV. titulua. HIZKUNTZAK EUSKAL HEZKUNTZAN

- I. kapitulua: Euskal hezkuntza-sistemaren esparru eleaniztuna eta kulturartekoa
- II. kapitulua: Hizkuntza-proiektuak euskal hezkuntza-sisteman
- III. kapitulua: Irakasleak eta irakasle ez diren langileak
- IV. kapitulua: Euskararen ingurumen-erabilera

- V. TITULUA. BERRIKUNTZA, EBALUAZIOA ETA ETENGABEKO HOBEKUNTZA

- I. kapitulua: Hezkuntza eta prospektiba berritzea
- II. kapitulua: Euskal hezkuntza-sistema ebaluatzea eta hobetzea
- III. kapitulua: Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua
- IV. kapitulua: Hezkuntza-sistemaren ikuskapena

- V. kapitulua: Laguntzako hezkuntza-zerbitzuak
- V. kapitulua: Euskara eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua
- VII. kapitulua: Lankidetzako prestakuntza berri baterantz. Irakasleen hasierako prestakuntza eta etengabeko prestakuntza. Laguntzako langileak

- VI. titulua. IKASTETXEEN AUTONOMIA

- I. kapitulua: Xedapen orokorrak
- II. kapitulua: Hezkuntza-proiektua
- III. kapitulua: Ikastetxeen autonomia

III.- ANALISIRAKO ERREFERENTEAK

Irizpena lantzeko analisia hiru erreferentzia hauekin planteatu da:

- 1.- Aurreproiektuaren proposamena indarrean dagoen 1/1993 Legearekin kontrastatu da, aldaketarik esanguratsuenak antzemateko.
- 2.- Arau-proposamena “Hezkuntza-sistemaren etorkizunerako akordioaren oinarriak” dokumentuarekin alderatu da, hitzemandako alderdiak zenbateraino islatu diren baloratzeko.
- 3.- Kontuan hartu da kontseilu honek landutako proposamenen txostena, 2021eko abenduaren 16ko osoko bilkuran onartu eta Eusko Legebiltzarrean aurkeztu zena.

A.- Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legearekiko izandako aldaketa garrantzitsuenen analisia

Euskal Eskola Publikoaren Legeak ia 30 urte iraun du, eta abiapuntua izan da gure hezkuntza-sistemarako. Egungo proposamena erronka bat da, eta euskal hezkuntza-sistemari sendotasun handiagoa emateko aukera.

Proposamenaren bi ezaugarri hauek nabarmendu behar dira:

- 1.- Hezkuntza-sistema eraldatzeko **izaera egokitzapenekoa eta mailakakoa** azpimarratzen du.
- 2.- Sartu egiten ditu azken urteetako **irakaskuntzan eta ikastetxeek eta Hezkuntza Sailak berak** egindako **kudeaketan bilakaera bat ekarri duten elementuak**.

Lehenengo ezaugarria aurreproiektuaren xedean jasotzen da. Bertan, gainera, nabarmentzen da eraldaketa **ekitatearen eta bikaintasunaren gainean egituratzen dela, inklusioa eta gizarte-kohesioa bultzatuta**.

Beste alde batetik, testuan hainbat proposamen jaso dira, ondoren arautzea eskatzen dutenak.

Bigarren ezaugarriari dagokionez, indarrean dagoen legean baino sakonago zehaztutako alderdiak sartzen dira, oso modu didaktikoan. Oinarrizko gaiak dira, eboluzionatuz joan direnak eta lege-esparru berri honetan agertzea eskatzen dutenak.

Berrikuntzarik garrantzitsuenak honako sei esparru hauetan antola daitezke:

- 1.- Hezkuntzaren Euskal Zerbitzu Publikoa
- 2.- Bizikidetzaren positiboa, aniztasunaren ardatz egituratzaile gisa
- 3.- Hezkuntza-sistemaren plangintza eta sarbidea

- 4.- Hezkuntza-sistemaren gobernantzarako proposamen berriak
- 5.- Esparru eleaniztuna eta kulturartekoa
- 6.- Prestakuntza, ebaluazio, kudeaketa eta partaidetzako egiturak: berrikuntzak

1.- Hezkuntzaren Euskal Zerbitzu Publikoa

20. artikuluetan eta 21. artikuluaaren bigarren epigrafean adierazten da euskal hezkuntza-sistema, funtsean, lehendik dagoen ikastetxe publikoen sarean oinarrituko dela, eta, beharren arabera, etorkizunean sortu ahal izango den sarean. 22.3 artikuluan, gizarte-intereseko itunpeko ikastetxeak eta baldintzak betetzea aipatzen ditu. 24. artikulua honako hau jasotzen du: ***Euskal hezkuntza-zerbitzu publikoa ikastetxe publikoen eta itunpekoen bidez gauzatu da, Lege honetan eta beronen erregelamendu bidezko garapenean ezarritako betekizunen arabera.***

Esparru horretatik abiatuta, eta indarrean dagoen Legeak ez bezala, ikastetxe publikoei eta itunpeko pribatuei buruzko alderdi komun batzuetan sakontzen da. Horien artean, honako hauek nabarmentzen dira:

- Proposamenean jasotako printzipio eta helburuen aplikazioa hedatzen da.
- Ikastetxeen hezkuntza-proiektuan sartuko diren balioen erreferentzia egiten da.
- Onarpen-prozedura bakarra erregulatzen da.
- Eskaintza eta eskaria egokitzen dira Sailaren plangintza estrategikoaren bidez.
- Irakaskuntzen doakotasuna bermatzen da.
- Kontratu programak garatzen dira.
- Gobernu-organoak ezartzen dira eta haien eginkizunak garatzen dira.
- Ebaluazio-sistema integrala osatuko duten esparru guztietara hedatzen da ebaluazioa.

Irakaskuntzen antolamendua 8. artikuluan erregulatzen da. 9. artikuluan, berriz, curriculuma definitzen da oinarrizko **konpetentziak garatzearen ikuspegitik, eta edukien eta metodologiaren aipamen laburra** egiten da. Haur Hezkuntzari buruzko 10. artikuluan, Haurreskolak Partzuergoa indartzen da, eskaintza unibertsala, kalitatezkoa eta doakoa duen zerbitzu publiko gisa. 15. artikulua Helduen oinarrizko hezkuntzari buruzkoa da, eta **Batxilergoaren aukera alde batera uzten du**. 19. artikulua hezkuntza ez-presentziala erregulatzen du.

2.- Bizikidetzaren positiboa, aniztasunaren ardatz egituratzaile gisa

Hezkuntzarako eskubidea II. tituluan agertzen da, bizikidetzaren positiboarekin lotuta. Horretan, kontuan hartuko dira euskal hezkuntza-sistemaren printzipioak, xedek eta balioak.

Ikastetxe guztientzako **printzipioak** eta xedek zabal zehazten dira xedapen orokorretan (2. eta 3. artikulua), hezkuntzaren oinarrizko gaiei lotuta. Batzuk berritzaileak dira, hala nola honako hauek: ahalegin indibiduala eta elkarlaneko ikaskuntza, euskal eskola publikoak oinarrizko erreferente gisa duen protagonismoa, ikasleen kontzientzia-askatasuna aniztasunean oinarritutako hezkuntzaren barruan, ingurunearekiko konpromisoa jasangarritasunean eta baliabide teknologikoen erabilera arduratsua, edo hezkuntza-sistemaren erresilientzia.

Xedeei dagokienez, deigarria da berezitasun propioak dituzten ikastetxeak egotea; berme-mekanismoak garatzea ikasleak eskolatze inklusibo eta orekaturako sarbidean eta onarpenean (eskolatze horrek bizikidetzaren eta gizarte-kohesio handiagoa lortzen laguntzen du); irakaskuntzaren prestigioa; talentuaren garapena; ikasleen konpetentzien arabera ebaluazio

integrala; kultura zientifikoaren eta humanitateen arteko oreka (arteekin eta teknologiarekin); edo ikasleen arreta eta kontzentrazioa sustatzea.

Hezkuntza-sistemaren balioak hiru ardatz hauetan jasotzen dira 4. artikuluan:

- Izatea
- Jakitea
- Elkarrekin bizitzea

Bizikidetzak, eskola askotarikoa eta plurala egituratzeko zutabe gisa, inklusioa eta aukeraberdintasuna bermatu behar ditu, ikasleengan ongizate- eta konfiantza-testuinguruak lortzeko. Ildo horretatik, 26. artikuluan honako hauek aipatzen dira: hezkuntza-garapena eta garapen emozionala, autoestimua, nortasunaren garapena eta, nabarmendu beharreko elementu gisa, arretaren eta kontzentrazioaren sustapena, eta ikasleei beren ikaskuntzaren kudeatzaile izateko aukera emango dieten metodologiak.

Kulturarteko hezkuntza eta emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko eta sexu-orientazioa errespetatzeko hezkuntza dira lege-maila esleitzen zaien berrikuntzetako batzuk, ikastetxeetako hezkuntza- eta kudeaketa-jardueretan lortzen joan diren garrantziaren ondorioz.

Bi esparru horiek bizikidetzaren positiboarekin lotuta ezartzen dira. Hain zuzen, eta bizikidetzaren positiboak hezkuntza-komunitate osoaren erantzukizuna izan behar du, eta argi eta garbi islatu behar du maila formaleko curriculumetan eta espazio ez-formaletan. Izan ere, udalerrien zeregina funtsezkoa da bizikidetzaren positiboa ikastetxeetatik gizarte-esparrura igaro dadin. Hezkuntza-proiektu komunitarioak garatzea 29.3 artikuluan jasotako proposamena da.

Aniztasunaren arretari dagokionez, bi alderdi nabarmendu behar dira, esparru horietan garatu den praktikaren bilakaeratik abiatuta.

- Detekzio eta identifikazio goiztiar sistematikoa, gizarte- eta osasun-zerbitzuekin koordinatuta.
- Hezkuntza-komplexutasunaren indizea, ekitatearen arloan erabakiak hartzeko.

3.- Esparru eleaniztuna eta kulturartekoa

Helburutzat proposatzen da *hizkuntza- eta kultura-kontzientzia zabala eta komunikazio-kompetentzia etengabe hobetzeko motibazioa sustatzea*. Gainera, honako hau eranstean da: *Ikastetxeek atzerriko ikasleen hizkuntzak eta kulturak aintzat hartuko dituzte, elkarrekiko aintzatespena bultzatuko dute, aniztasunaren balio kulturala eta ekonomikoa nabarmenduko dute eta hezkuntza-integrazioa sustatuko dute*.

Euskara da, erreferentzia-ardatza, eta, gainera, hizkuntzen Europako esparruaren amaierako mailak eta lorpenen ebaluazioa sartu dira, *kontuan hartuta ingurunearen abiapuntua eta ezaugarri soziolinguistikoak* eta Sailak emandako ebaluazio-tresnak eskura izateko aukera.

Hizkuntz Proiektuari buruzko erreferentziak erakusten du, berriz ere, hezkuntza-praktikan garatutako gai batzuk lege-kategoriara igotzea komeni dela. Hala, hizkuntza-proiektua da ikastetxeko hizkuntzen tratamendua planifikatzeko tresna eta hezkuntza-administrazioak berak egin dezakeen jarraipenerako erreferentzia.

Hizkuntzen beharrezko integrazioa ere aipatzen da, baita irakasle guztiek duten erantzukizuna ere komunikazio-kompetentzia garatzean modu positiboan eragiteko eta hizkuntza-proiektuan sartzeko.

Era berean, prestakuntza espezifikoko baten bidez euskal hezkuntza-sisteman sartzen diren ikasleen tratamenduari buruzko aipamena ez dago aurreikusita indarrean dagoen legean.

Euskararen ingurumen-erabilereko motibazioa 75. artikuluan jasota dago. Artikulu horretan beharrezkotzat jotzen da, familiak ez ezik, ingurunezko instituzio eta erakundeek ere inplikatzea.

4.- Hezkuntza-sistemaren plangintza eta sarbidea

Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko biztanleen etorrerak eskola-ingurunea aldatu du, eta espazio askotarikoagoa eta kulturartekoagoa sortu du.

Errealitate hori (1993ko Legean errealitate ez zuen erreferentzia propiorik) jasota dago bai bizikidetzaren positiboari buruzko kapituluaren, bai printzipioetan —2. f) artikulua: *Bizikidetzaren positiboa eta kulturartekotasuna, askotariko eskola baten zutabe gisa*—. Gainera, 3. i) artikulua honako hau jasotzen du euskal hezkuntza-sistemaren xedetzat: *Ikasleak sartzeko eta onartzeko berme-mekanismoak garatzea, eskolatze inklusibo eta orekatu baterako, bizikidetzaren eta gizarte-kohesio handiagoa ahalbidetzen dituena*.

Hori dela eta, 31. artikuluan konpromisoa hartzen da funts publikoekin finantzaturako ikastetxeetan plazen eskaintza zehazteko **plangintza estrategiko** bat izateko, baita onarpen-prozesu bakarra izateko eta udalen parte-hartzea sustatzeko ere.

5.- Proposamen berriak hezkuntza-sistemaren gobernantzarako

Atal honetan aipatzen den III. tituluak sakoneko aldaketa batzuk jasotzen ditu. Izan ere, gobernantzaren artikulazioa zehazten dute hezkuntzako sail eskudunak, Euskadiko Eskola Kontseilua, ikastetxeetako eskola-kontseiluek eta, berrikuntza gisa, Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua, eta eginkizun garrantzitsuak ematen die udaletako hezkuntza-kontseiluei.

Berritasun gisa, plangintza estrategikoaren kontzeptuari berriro helduz, Sailak **lau urteko plan estrategiko** bat egiteko konpromisoa hartzen du. Hain zuzen, horren barruan egituratzen dira **programa-kontratuak** ikastetxeekin.

36.2 artikulua plan estrategikoak barne hartuko dituzten elementuetako batzuk zerrendatzen ditu eta kontratu programaren kontzeptua definitzen du, baita horrek zer bildu behar duen ere.

Zalantzarik gabe, plangintza estrategiko hori oso lotuta dago VI. tituluar (Ikastetxeen Autonomia) eta VI. tituluar (Berrikuntza, ebaluazioa eta etengabeko hobekuntza). Hori dela eta, aurkeztutako proposamenetik ateratako funtsezko ideia batzuk aurkezten dira jarraian.

Gobernu-organoak erregulatzeko, ikastetxe mota guztiak bereiz agertzen dira (publikoak, itunpeko pribatuak eta pribatuak), baina artikulua komun batzuetan biltzen dira (37. artikulutik 39. artikulura). Horietan, ordezkari instituzionaleko pertsona bakarrek organotzat aipatzen da zuzendaritza: ikastetxeetan lidergoia eta erantzukizun betearazle gorenaren egikaritzen dituen organoa. Irakasleen Klaustroa eta Eskola Kontseilua, berriz, ikastetxearen gobernuaren parte hartzeko organo kolegiatutzat hartzen dira.

39. artikulua **administrazio- eta kudeaketa-egitura partekatuak** sortzeko aukera ematen du, eremu geografiko jakin batekoak diren edo funtzionalki homogeenak diren ikastetxeen zerbitzu komunak emateko.

Zuzendaritza eta bere lantaldea ikastetxe publikoetan hautatzeko prozedurari buruzko erreferentziak ezartzen dira 42. artikuluan, baita zuzendaritza-eginkizuna aitortzeari buruzkoak ere, bereziki maila goreneko zuzendaritza-eginkizunak betetzeari buruzkoak, termino hori zehaztu gabe.

Ikastetxe publikoetako zuzendaritza-taldeari buruzko 43. artikulua honako hau zehazten du: *Zuzendaritza-taldeko kideek, halaber, ikastetxeko zuzendaritzaren aurrean erantzungo dute esleituta edo eskuordetuta dituzten eskuduntzen kudeaketa-emaitzei dagokienez. Alderdi hori ez zen egungo legean aipatzen, ezta honako hau ere: Ikastetxeko zuzendaritzak, agintaldiaren hasieran, kudeaketa-akordio bat sinatu ahal izango du zuzendaritza-taldeko kideekin, bete beharreko helburuak eta betetze-maila ebaluatzeko kudeaketa-adierazleak ezartzeko. Helburu horiek ez betetzeak zuzendaritza-taldeko kidea kargutik kentzea dakar, salbu eta haiek betetzea eragozten duen ezinbesteko edo kanpoko arrazoirik baldin badago.*

44. artikuluan klaustroarentzat ezarritako eginkizunak egungoak baino esplizituagoak dira, eta eragin handiagoa dute esparru pedagogikoan. Izan ere, 45. artikulua koordinazio didaktikoko eta tutoretzako organoak sortzea aurreikusten du, eta ondorengo erregulazio batean ezartzea organo horien eginkizunak.

Eskola-kontseiluei dagokienez ere, eginkizun berriak sartu dira 46. artikuluan.

Itunpeko ikastetxeetako gobernu-organoei buruzko atala berria da, eta, zuzendaritzako langileen kasuan, haien eginkizunak zehazten dira; bereziki, 50. artikuluan, eskola-kontseiluen adierazten dira (horietako batzuk bat datoz ikastetxe publikoen eginkizunekin). Itunpekoak ez diren ikastetxe pribatuei dagokienez, gutxienez zer organo izan behar dituzten eta zuzendaritzaren eginkizunei buruzko aipamen txiki bat baino ez da zehazten.

Ikastetxeen autonomiari buruzko VI. tituluan zentratuko gara orain, ikastetxeen gobernantzarekin duten loturagatik.

Indarrean dagoen legean bezala, hezkuntza-proiektua da erreferente nagusia, baina orain zehazten da nola bideratzen den ikastetxeen autonomia aurkeztutako printzipioei eta helburuei erantzuteko. Hala, 96.4 artikuluan honako hau adierazten da: *Ikastetxeen autonomia, nolana ere, bizikidetzaren, ekitatearen, inklusioaren eta hezkuntza-zerbitzuen prestazioaren bikaintasuna bermatzera bideratzen da, baita ikasleentzako erabat garatzera ere hezkuntza-gaitasunak bereganatu eta baliatzearen bitartez, jakintzaren, egiten jakitearen, gaitasunak zabaltzearen eta ikasteko jarrera sustatzearen bidez, oreka emozionala eta autoestimua sustatuz, baita ahaleginaren kultura ere.*

Hezkuntza-proiektuak eta antolaketa- eta funtzionamendu-araudiaz gainera, bidezko denean, kontratu programa sartzen da ikastetxearen autonomiarako eta kudeaketarako tresna gisa.

Autonomiaren garapena orain arte bezala jasotzen da arlo pedagogikoan, antolamendukoan eta kudeaketakoan, eta horiei ikastetxeen kalitateari lotutako esparru bat gehitzen zaie, baita **hezkuntza-kalitatea egiaztatzen duen zigilu** baten bidezko aintzatespena ere.

Lehenengo hiru esparruek modu zehatzagoan eta ikasleekiko jarduerari lotuago islatzen dituzte lehentasunak.

Antolamendu-autonomiari dagokionez, ikastetxeek kalitatezko hezkuntza jasotzeko eskubidea bermatzen diete ikasle guztiei, eta, ondorioz, antolamendua berritzea, egiturak etengabe eraldatzea eta egokitzea eta langileak etengabe gaitzea sustatzen dute, baita prozedurak eta tramiteak, eta irakaskuntza-metodologiak, digitalizatu eta sinplifikatzea ere. Antolaketa- eta funtzionamendu-araudia da horretarako erreferentzia-tresna.

Kudeaketa-autonomia (langileena, ekonomikoa eta ondasunak eta zerbitzuak eskuratu eta kontratatzekoa) zehatzago agertzen da aurreproiektuaren proposamenean konpromisoerik eta betebeharrerik dagokienez. Hala, ikastetxe publiko bakoitzeko zuzendaritzak proposatuko dio Sailari, dagokion plantilla finkatzeko, zein irakaskuntza-plazatarako den beharrezkoa titulazioari edo irakaskuntzako lanbide-trebakuntzari buruzko eskakizun gehigarriak betetzea.

Kudeaketa ekonomikoari dagokionez, berariaz aipatzen dira finantza-kudeaketa egokiaren, eraginkortasunaren, ekonomiaren, aurrekontu-egonkortasunaren eta finantza-jasangarritasunaren, osotasunaren eta kutxa edo aurrekontu bakarraren printzipioak.

Prozedura eta tramiteen digitalizazioari buruzko aipamen espezifikoa bat ere agertzen da, baita prozesu horien automatizazioari eta familia eta ikasleentzako karga administratiboaren sinplifikazioari eta murrizketari buruzkoa ere, ikastetxean baliabide teknologikoak ezartzeari dagokionez arreta berezia jarrita, irakaskuntzarako eta autoikaskuntza sustatzeko helburuarekin.

Nolanahi ere, ikastetxeen kudeaketak eta autonomiak lotura estua dute hezkuntza berritzeko praktikekin eta ebaluazioarekin. Berrikuntzari, ebaluazioari eta etengabeko hobekuntzari buruzko V. tituluari, aipatutako esparruetan erabakiak hartzeko oinarriko erreferentziak jasotzen dira.

Dagoeneko aipatu da Legea egokitzeko bokazioa, erronka eta behar berrien aurrean euskal hezkuntza-sistema eraldatzen joateko.

Testuinguru horretan, berrikuntza agertzen da ikasleen irakatsi eta ikasteko prozesuak aldatzeko palanka gisa. Irakasleak ikastetxeko aldaketa-eragile nagusitzat jotzen dira, eta hortik harago ere, hezkuntza-sareen bidez.

Sistema hobetzeko etorkizuneko joerak bilatzeari lotutako **prospektibaren kontzeptua** ere sartzen da, eta lehentasun batzuk aipatzen dira.

Berrikuntza eta prospekzioa nahitaez lotuta daude ebaluazio-prozesuekin eta hezkuntza-komunitateko eragileen parte-hartzearekin. Ebaluazioaren helburua prestakuntza da, eta ikastetxeak berritzera eta hobetzera bideratuta dago, baita sistemaren ekitatera eta bikaintasunera ere, ikasleen zerbitzura, eragile nagusi gisa.

Ezarritako ebaluazio-esparruak alde batera utzita, **ebaluazio integrala** sartzen da, prozesu konplexu eta faktore anitzeko gisa, ikasleak, irakasleak, curriculumak, zuzendaritzak, ikastetxea, familiak, komunitatea eta hezkuntza-sistema barne hartzen dituena, eta autoebaluazioaren eta kanpoko ebaluazioen arteko osagarritasuna bilatu behar duena. Hala, helburuen betetze-mailari buruzko informazio eguneratua eta iraunkorra lortu nahi da, plan estrategikotik eta kontratu programatik abiatuta, halakorik balego.

Gainera, dagoeneko aurreikusita dagoenez, hezkuntza-sistemaren ikuskaritzak gainbegiratzeko, ebaluatzeko eta aholkatzeko eginkizunak beteko ditu. Honako hauek gehitzen dira: gatazkak konpontzeko bitartekotza; ikastetxeei hezkuntza-proiektuak garatzen lagun egitea eta babesa ematea; autoebaluazio-prozesuak bultzatzea; kanpo-ebaluazioko prozesuetan parte hartzea; eta hobekuntza-proposamenak egitea, hezkuntza-erantzuna hobetzeko.

Hezkuntza-komunitatea eta hura osatzen duten sektoreak 62.etik eta 66.era bitarteko artikuluetan aipatzen dira. Ikasleak dira erreferentzia-sektorea. Dagoeneko jasotzen da hezkuntza-sistemaren ardatza direlako ideia 2. artikuluko printzipioetako lehenengoan.

Planteatzen da familien beharrezko laguntza eta behar diren bitartekoen aurreikuspena ikastetxeek, irakasleek eta gainerako profesionalak aholkularitza eta arreta egokia eskaini ahal izateko. Familien zenbait eskubide eta betebeharrak jasotzen dira.

Irakasleak, 64. artikuluan gaingiroki sartuta daude, nahiz eta dokumentu osoan erreferentziak dauden, bereziki prestakuntzari buruzko artikuluetan (92.-94. artikulua).

“Hasierako prestakuntza”, “etengabeko prestakuntza” eta “irakasleen zeregina hezkuntza-sistemaren eraldaketan” bilduta daude, guztiak, izenburu iradokitzaile honetan: “*Lankidetzazko prestakuntza berri baterantz*”.

Hezkuntza-sisteman behar den eraldaketak eskatzen du irakaskuntzako irakasleen profil profesionala egokitzea. Horretarako, 93. eta 94. artikuluetan jasotzen denez, kontuan hartu beharra dago sareko lana eta elkarlaneko ikaskuntza jasotzen dituen etengabeko prestakuntza eta nahitaezkoa izateko aukera. Nolanahi ere, bi erreferentzia zehatz aipatzen dira:

- Prestakuntzaren beharra teknologia disruptiboen bilakaeraren aurrean.
- Atzerriko hizkuntzetan trebetasunak garatzea.

Lanbide-sustapenerako eskubidea ere aipatzen da, baita komunikazio-kanpainen sustapena ere, errespetua eta gizarte-begirunea bultzatuta. Honako hau aipatzen da, halaber: *dagozkion neurriak hartuko ditu irakasleen baldintzak hobetzeko eta haien eginkizunak babesteko, irakasleen lanean eta egoera pertsonalean edo familiarrean eragina izan dezaketen tartean sartze ezegokien, presioen edo mehatxuen aurrean.*

Azkenik, hezkuntza-arretaren arloko laguntzako langileak biltzen dituen artikulua bat dago, baina ez dago argi hezkuntza bereziari edo beste batzuei buruzkoa den.

6.- Prestakuntza, ebaluazio, kudeaketa eta partaidetzako egiturak: berrikuntzak

- Laguntzako hezkuntza-zerbitzuak

89. eta 90. artikulua zerbitzu horiei buruzkoak dira, eta zenbait lehentasun jasotzen dituzte irakaskuntzarekin, lidergoarekin, ikerketarekin eta hezkuntza-berrikuntzarekin lotutako prestakuntzaren, aholkularitzaren eta laguntzaren esparruan. Oinarrizko eginkizunak zehazten dira.

Lehentasuna ematen zaio ikaskuntza indartzeari eta digitalizazioari, baita pertsonen eta taldeen antolamenduan, metodologietan, tresnen hornikuntzan eta abarretan eragiten duten kudeaketa-eredu aurreratuei ere.

- Euskara eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua

Organo berri horren helburua da hizkuntza-metodologiak jorratzea eta irakasleak prestatzea, *haien jarrera, aurrerapena eta hizkuntza-inplikazioa indartzeko, hezkuntza-sistemak testuinguru bakoitzean dituen eskakizunen arabera.*

Saileko egungo Euskara Zerbitzuaren eginkizunak bere gain hartzen ditu.

- Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibako Euskal Erakundea

Egungo ISEI-IVEI ez zen 1993ko Legean erregistratu, geroago sortu baitzen. Ebaluazio- eta ikerketa-prozesuak garatu ditu. Kasu honetan, proposamen berri bat aurkeztu da, berritasun gisa hezkuntza-prospekzioa jasotzen duena. Prospekzio hori ikastetxeek eta, hala badagokio, Euskadiko Eskola Kontseiluak ere egingo dute, agertzen diren erronken aurrean hezkuntza-sistemaren erantzuna hobetzeko azterlan eta analisi interesgarriak sustatuta. Bere eginkizunak jasotzen dira eta jokabide profesionalaren kode bat onartzea aurreikusten da.

- Euskal hezkuntza-sistema kudeatzeko eta ikastetxeei laguntzeko egiturak

Lehenago xedapen gehigarriak egitura horiek aipatzen ditu, eta honela dio horiei buruz: *Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak sistema bereziak eta aldi baterakoak ezarri ahal izango ditu, [...] irakaskuntzako eta laguntzako langileen lanpostuak betetzeko, baita zuzendaritza publikoa indartzeko egituretako lanpostuak (erantsitako zuzendari laguntzaileak edo kudeatzaileak) betetzeko ere, ikastetxe jakin batzuen antolaketaren berezko ezaugarriak kontuan hartuta.*

Hala ere, aukera hau ere aipatzen du: *Sailak misio, proiektu edo programako iraupen jakineko antolaketa-egiturak ere sortu ahal izango ditu. Egitura horiek zeharkako ekintza bat izango dute helburu, sailaren ohiko sail- eta lurralde-egituren sinergiak eskatzen dituena.*

Era berean, *kudeaketa balioaniztuneko antolaketa-egiturak ezarri ahal izango ditu, eremu geografiko jakin bateko ikastetxe zehatz batzuei edo beren izaeran edo ematen dituzten irakaskuntzetan antzekotasunak dituztenei zerbitzuak emango dizkietenak.* Honako arlo hauei lotutako lehentasunezko esparru batzuk biltzen ditu: idazkaritza; arlo ekonomiko-finantzararioa, zerbitzu teknologikoak, digitalak eta automatizazio edo adimen artifizialekoak; administrazio-zerbitzuak, bereziki ikasleak onartzeko zerbitzuak; kontratazio publikoa eta giza baliabideen kudeaketa; datuak babesteko zerbitzuak; gardentasuna eta kontuak ematea; eta ikastetxeko zuzendaritzei babes teknikoa emateko zerbitzuak.

- Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua

Organo parte-hartzaile gisa sartzan da arauan, helburu honekin: *euskal eskola publikoaren beharrak eta interesak identifikatzea edo defendatzea, ikastetxe publikoen lanari eta hezkuntza-lorpenei ikusgarritasuna ematea, baita haiek ingurunean integratzea eta ikastetxeen arteko elkarlana bultzatzea ere, nortasuna propioaz jabetzea eta kalitateari dagokionez lehiakorra izango den euskal eskola publikoa garatzea bultzatuz.*

Artikuluak zenbait eginkizun jasotzen ditu, besteak beste gizarte-sektoreei aholkularitza ematea, eta eskolaren, enpresaren eta unibertsitatearen arteko harremanak ezartzea. Dena den, etorkizunean hori erregulatzea ere aurreikusten du.

- Udal hezkuntza-kontseiluak

Berria da, halaber, kontseilu horiei egiten zaien erreferentzia: eskola kontseiluen egungo legean erregulatutako udal-mailako eskola-kontseiluak ekartzen dituzte gogora, baina eskumen eta eginkizun eguneratuak dituzte. Horien artean, nabarmentzekoa da hezkuntza-proiektu komunitarioak eratzea eta bultzatzea, *baliabide publikoen erabileran sinergiak sortuz eta ikasleen ongizatera eta garapenera bideratutako ekintzak gauzatuz*. Ekintza horiek hezkuntza-komunitate osoaren partaidetza izango dute eta antolamendu formala eta ez-formala uztartu daitezzen sustatuko dute.

Horrez gain, honako hauekin lotutako kontsulta-esparruak ere sartzen dira: eskaintzaren banaketa eta ikasleak eskolatzeko irizpideen zehaztapena; hezkuntza-laguntzako premia espezifikoa dituzten ikasleen eskolatzeko egokia eta orekatua bermatzen laguntzeko behar diren jarduketak eta neurriak —arrazoi sozioekonomikoengatik edo bestelako arrazoienengatik ikasleak banandu ez daitezkeen—; ikastetxeen funtzionamenduari eragiten dioten jarduketak; edo hezkuntzaren esparruko udal-arloko patronatu, partzuergo eta erakundeak eratzea.

- Euskadiko Eskola Kontseilua

Lehenengo xedapen iragankorrean jasotzen da Legea indarrean jarri eta gehienez ere bi urteko epean kontseilu honen erregulazio berri bat aurreikusten dela, euskal hezkuntza-sisteman agertzen diren erronka berriei aurre egiteko egitura egokiaz hornitutako diseinu berri batekin: *Kontseiluaren osaera murriztu egingo da, eta izaera sektorialeko eztabaida- eta laguntza-egiturak sortuko dira*.

Amaitzeko, Hirugarren xedapen gehigarria ikastetxe pribatuak titulartasun publikoko sarean ofizios sartzeari buruzkoa da. Horretarako, haien plangintza-premia arruntak kontuan hartuko dira eta Legeari jarraituko zaio.

Azken xedapenak Legearen garapen arauemaileari eta Legea Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hilabetera indarrean jartzeko epeei buruzkoak dira. Gehienez ere bi urteko trantsizio-epea aurreikusten da.

B.- Euskal hezkuntza eraldatzeko oinarrien akordioari buruzko analisia

Lege-aurreproiektu hau aurkeztu aurretik eztabaida luzea izan da, eta horren ondorioz, 2022ko apirilaren 7an, euskal hezkuntza eraldatzeko oinarrien akordioa onartu zen.

Hori jasotzen duen dokumentuak **sarrera batean eta sei apartatutan** jasotzen ditu euskal hezkuntza-sistemaren lege berrian kontuan hartu beharreko hainbat alderdi. Gainera, amaieran jarduketa-plan bat jasotzen du.

Jarraian, lege-aurreproiektuan adostutakoa zenbateraino gauzatu den analizatzen dugu.

- **Sarrera:** Euskal hezkuntzaren ekintza eraldatzaileari buruzkoa da eta legearen beharra justifikatzen du. Gure ustez, alderdi horiek islatuta daude Aurreproiektuaren zioen azalpenean.

1. **apartatua.- Euskal hezkuntza-sistemaren balioak, printzipioak eta xedeak:** Xehetasunez jasotzen dira I. tituluan (2., 3. eta 4. artikulua).
- 2. **apartatua.- Hezkuntza eta bizikidetzaren positiborako eskubidea:** Atal hau 4 esparrutan garatzen da.
  - 2.1 **Bizikidetzaren eta aniztasuna:** Aurreproiektuaren II. tituluan bizikidetzaren positiboa xehetasunez jorratzen da.
  - 2.2 **Hezkuntza-sistemaren plangintza eta sarbidea.** Onarpen-prozedura bakarra jasotzen du (31. artikuluan dago), baita Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa osatzen duten ikastetxeek bete beharreko eskakizunak ere. Zerbitzu horri buruzko aipamena artikulua hauetan agertzen da: 20. artikuluan, ikastetxeen tipologiari buruzkoa, eta 24. artikulua, gai hori berariaz jorratzen duena, nahiz eta eskakizunak jasotzen ez dituen.

Bestalde, legean euskal hezkuntza-sistema konfiguratzeko erabiltzen diren etapak aipatzen ditu irakaskuntzen antolamenduari buruzko IV. kapituluak.
  - 2.3. **Doakotasun-bermea:** 34. artikuluan adierazten da. Bertan adierazten da funts publikoekin finantzatzeko ikastetxeek ezin izango dutela familietatik funtsik edo kopururik jaso doan emandako irakaskuntzengatik. Gainera, jarduera osagarrietarako, eskolaz kanpokoetarako eta zerbitzuetarako laguntzak ezartzeari buruzkoa da.
  - 2.4. **Derrigorrezko eta doako irakaskuntzak:** 6 eta 16 urte bitarterako eta oinarrizko mailako LHrako doakotasun-bermea jasotzen da. Aurreproiektuak 34. artikuluan bertan jasotzen du doakotasuna Haur Hezkuntzako bigarren ziklotik aurrera gutxienez, hezkuntza-sistemako etapa eta ikasketa guztietan.
- 3. **atala. Lidergoa eta gobernantza-eredu berriak:** Apartatu honetan jasotzen dira zehaztasun-maila desberdinarekin hezkuntza-sistemaren gobernantzari buruzko III. tituluan islatzen diren hainbat alderdi. Esate baterako:
  - 3.1.- **Hezkuntza-komunitatea:** 62. artikuluan eta 63.etik 66.era bitarteko artikuluetan hezkuntza-komunitateko eragileak lantzen dira. Horietan sartzen dira, ikasle, irakasle eta familiez gain, administrazioa eta zerbitzuetako langileak eta hezkuntza-arretako langileak.
  - 3.2.- **Ikastetxeetako zuzendaritzaren ahalgabetasuna eta lidergo pedagogikoa:** Akordioak eskola-zuzendaritzaren eredu propio baten alde egiten du, eta bi gako ezartzen ditu: autonomia eta zuzendaritza-kompetentziak. Era berean, zuzendaritzaren eskakizunak ezartzen dira, arauaren artikuluetan jasotzen ez direnak, ezta zuzendaritza-taldeko kideen eginkizunak ere, Euskal Eskola Publikoari buruzko Legean ez bezala.
  - 3.3.- **Ikastetxeen elkarlaneko gobernantza.** Gai hauek jorratzen ditu: 36. artikuluan xehetasunez jasotzen den kontratu programa eta udaletako hezkuntza-kontseiluei buruzko 61. artikuluan islatzen den administrazioen arteko hezkuntza-kogobernantza.

3.4.- Programa-kontratua: 36. artikuluan xehetasunez jasotzen da.

3.5.- Administrazioen arteko hezkuntza-kogobernantza: Udal-elkarlanari eta arreta goiztiarrari buruzko artikuluetan islatzen da.

3.6.- Gizarte- eta hezkuntza-programa: Administrazioen erantzunkidetasuna.

3.7.- Tokiko hezkuntza-kontseiluak: 61. artikuluan erregulatzen dira.

3.8. Euskadiko Eskola Kontseilua: Euskadiko Eskola Kontseiluaren eginkizunak izenburua duen 59. artikuluan, nahitaez kontsultatu beharreko gaiak jasotzen dira, eta eginkizunak ez dira akordioan bezalaxe espezifikoki adierazita agertzen. Beraz, alderdi hori argitu beharko litzateke.

3.9.- Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua: 60. artikuluan berritasun gisa adierazten da.

- **4. apartatua.- Ikasle eleaniztunen alde. Hizkuntzen erabilera eta ikaskuntza:** Akordioaren atal hau IV. tituluari jasotzen da (Hizkuntzak euskal hezkuntzan), eta honako hauek biltzen ditu:

- Esparru eleanitzaren ezaugarriak
- Hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntzak
- Hizkuntza-proiektuak hezkuntza-sisteman
- Hizkuntzen tratamendu integrala eta integratua. Metodologiak
- Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleak. Atzerriko ikasleen hizkuntzak eta kulturak
- Irakasleen hizkuntza-gaitasuna hobetzeko prestakuntza
- Irakasleen prestakuntza hizkuntzen irakaskuntzan
- Irakasle ez diren langileen prestakuntza
- Euskararen ingurumen-erabilera eta gizartearen erantzukizun partekatua

- **5. apartatua.- Ikaskuntzarako eta etengabeko hobekuntzarako palankak:** Akordioaren apartatu hau V. tituluari jaso da (berrikuntza, berrikuntzarako egiturak eta etengabeko hobekuntza, eta prospektiba). 79. eta 86. artikuluen artean, berriz, hezkuntza-sistemaren ebaluazioa eta hobekuntza jorratzen da, ebaluatu beharreko esparruak zehaztuta.

Halaber, hezkuntza-ikuskaritza, laguntzako hezkuntza-zerbitzuak eta Euskara eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua erregulatzen dira.

- **6. atala.- Lankidetzako prestakuntza berri baterantz**

Artikulu hauetan jasotzen da: 91. eta 92. artikulua (hurrenez hurren, hasierako eta etengabeko prestakuntzari buruzkoak dira), eta 94. eta 95. artikulua (hezkuntza-sistemaren eraldaketan irakasleek duten zereginari eta laguntza-langileei buruzkoak dira).

Azkenik, nabarmendu nahi dugu VI. tituluak (Ikastetxeen autonomia) Legean garapen zabaldua duela eta akordioan ia islatzen ez zela.

C.- Kontseiluak 2021eko abenduaren 16ko osoko bilkuran onartutako txostena

Kontseiluak egindako proposamen gehienak Legearen proposamenean islatzen dira. Zazpi multzotan antolatu ziren:

- 1.- Ikasleak, euskal hezkuntza-sistemaren elementu nagusia
- 2.- Eskolatze inklusiboaren bermeak
- 3.- Esparru eleaniztuna
- 4.- Irakasle-taldea
- 5.- Ebaluazioa, hezkuntzarako hobekuntza-tresna
- 6.- Aurrekontu-kudeaketa
- 7.- Parte hartzea eta etorkizuneko erronkak Euskadiko Eskola Kontseiluarentzat

1.- Ikasleak, euskal hezkuntza-sistemaren elementu nagusia

Kontseilu honek dokumentuan zehar iradokitzen dituen gaiak erreferente argia dute: ikasleak. Izan ere, ikasleei errespetu eta dedikazio handiena erakusten diegu hezkuntza-prozesu konplexuan inplikaturako pertsona guztien artean. Ikasleak ere agertzen dira aurreproiektuaren lehen printzipioan, hezkuntza-sistemaren ardatz gisa.

Eskolatzearen lehen urteei dagokienez, zaintza, ohitura osasungarriak eta estimulazioa maila egokietara iristen ez diren giroetako haurrei buruz ari zen. Hortaz, horiei dagokienez, hezkuntza-arreta konpentsagarria eta positiboa da lehenengo hiletatik aurrera. Aurreproiektuak proposatzen du Haurreskolak partzuergoa indartzea, eskaintza unibertsala, kalitatezkoa eta doakoa duen zerbitzu publiko gisa. Era berean, eskualde- eta udal-mailan instituzioak deszentralizatzeko eta kudeaketa hurbilago bat egiteko eskatzen zen, finantzaketa horren baldintza eta kontrol eraginkorrak ezarrita.

Haur Hezkuntzako lehen eta bigarren zikloen arteko loturaren gaiak ere interesa piztu zuen. Horren helburua zen etapa-izaera indartzea.

Osasun Saila eta Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila kalteberatasun-egoeretan koordinatu nahi ziren, baita udalak eta aldundiak ere, adingabeen garapen integrala bermatzeko.

2.- Eskolatze inklusiboaren bermeak

Bizikidetzaren positiboaren eta komunitate osoaren beharrezko erantzunkidetasunaren ardatzetik, gure eskolan eta gizartearen gizarte-kohesioa lortzea helburu hartuta, esku hartzeko eredu integralagoak planteatzen ziren, ikasle guztiak bi esparru hauetan sartzea bermatuta: Hezkuntzaren arloko plangintza eta esku-hartzea.

Proposatzen zen ikastetxe publikoek eta itunpekoek berdintasunez hartu behar zutelaren beren gain beren inguruko ikasleen hezkuntza-premia guztiei erantzuteko ardura, eta ez zitezela ikastetxe bakar batzuk soilik hezkuntza-premia handienak dituzten ikasleei arreta ematen dietenak. Ildo horretatik, *arreta plangintza-prozesuetan ardatztea* proposatzen zen. Hori aurreproiektuan islatuta ikusten dugu. Izan ere, plangintza estrategikoa eta banantzea saihesteko neurriak aipatzen baitira, hezkuntza-proiektu integralen bidez, udalekin lankidetzan (32. artikulua).

Proiektu horietatik abiatuta, barrutia edo eremua indartzeak sendotu egingo luke txostenean proposamen gisa adierazitako ideia hau: *sistematikoki kontuan hartzea eskola-mapan zehaztuta edo zehazteke dauden eremuen diagnostikoa plangintza-prozesuetan, Ikuskaritzako eta berritzeguneetako hezkuntza-zerbitzuen arreta ardazteko eta lehenesteko, baita hezkuntzaz kanpoko beste baliabide instituzional batzuen parte-hartzea ere, hala nola osasun- eta laguntza-zerbitzuena.*

Bestalde, honako hau adierazi zen: *hezkuntza-konplexutasunaren indizeak erreferente bat izan behar du baliabideak kudeatzeko, eta, aldi berean, konplexutasun handieneko ikastetxeetan modu espezifikoan eta sistematikoan esku hartzeko beharra baloratzen dugu.* 30. artikuluan ere dago jasota.

Ikastetxe kalteberetan langileak esleitzeko prozesuek dakartzaten murrizketarik gabeko malgutasuna aipatzen zen, eta ikastetxeen ezaugarriak eta proposatutako lana ezagutzen zuten irakasleak eduki beharra kontuan hartzen zen, inplikatzeko motibazio handiarekin. 36. artikuluan deskribatutako kontratu programak horretarako balio lezake.

Kontseiluak adierazi zuen egoera batzuetan ratio txikiagoak beharko zirela hezkuntza-laguntzako premia espezifikoan ikasle gehien dituzten ikastetxeetan. 30.6 artikuluan, lege-proposamenak honako hau aipatzen du: *beren garapenerako ikaskuntza-helburu egokiak lortzeko neurriak eta laguntzak erabakitzea, desgaitasun-kasuetan edo beste edozein kalteberatasun-egoeratan (pertsonala, sozioekonomikoa, osasunekoa, generokoa edo funtzionalekoa).*

Genero-roleri buruzko kultura-baldintzatzaileak gainditzeari dagokionez, proposatzen zen ikastetxeetan berdintasun-planekin jarraitzea.

3.- Esparru eleaniztuna

Kontseiluak IV. tituluan (Hizkuntzak euskal hezkuntzan) gai horri buruzko txostenean egindako gomendioak jasotzen dira neurri handi batean:

- Euskal hezkuntza-sistemaren esparru eleanitza eta kulturartekoa
- Euskara, sistema eleaniztunaren ardatz egituratzailea
- Hizkuntza-proiektuak eta ikuspegi metodologikoa
- Hizkuntzen tratamendu integrala eta integratua.
- Konpentsazioa, esperotako helburuak lortzen ez diren ikastetxeetan/ikasleengan
- Irteera-profilaren erreferentzia-mailak
- Irakasleen hizkuntza-gaitasuna hobetzeko prestakuntza
- Prestakuntza metodologikoa hizkuntzen irakaskuntzan
- Emaitzen jarraipen sistematikoa eta hobetzeko proposamenak
- Familiaren, ingurunearen eta instituzioen erantzunkidetasuna

4.- Irakasle-taldea

Txostenean irakasleen egonkortasuna aipatzen zen (aurreproiektuan ez da agertzen). Hala ere, batetik, beharrezko egonkortasuna, eta, bestetik, eskolatzeko inklusiborako bermeei buruzko apartatuan jadanik aipatutako nolabaiteko malgutasun-maila uztartzen ziren.

Bai prospektibari buruzko 78. artikulua, bai irakasleek hezkuntza-sistemaren eraldaketan duten zeregina arautzen duen 94. artikulua, irakasleen profilaren bilakaera jasotzen dute. Ildo horretatik, Kontseiluak proposatzen zuen profil espezifikoak sortzea, egoera jakin batzuei erantzuteko bereziki prestatuak eta motibatuak. Era berean, proposatzen zuen ikastetxeen autonomia bultzatzea (96.etik 103.era bitarteko artikuluetan kontuan hartzen da).

Zuzendaritzaren dedikazioa aitortzeko alderdi berriak txertatu ditu.

Zuzendaritzen prestakuntza beharrezkotzat jotzen zen gero eta handiagoa den konplexutasuna kudeatzeko. Gai hori modu puntualean kontuan hartzen da Legean, V. tituluko artikulua batzuetan. Artikulu horiek ikastetxearen kudeaketaren, antolaketaren edo lidergoaren arloko prestakuntzari buruzkoak dira.

Irakasleen prestakuntzari dagokionez, 92. eta 93. artikuluetan hasierako eta etengabeko prestakuntzari heltzen zaio.

5.- Ebaluazioa, hezkuntza hobetzeko tresna

Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa eta hobekuntza 79.etik 83.era bitarteko artikuluetan lantzen dira. Kontseiluak aintzat hartu diren esparruei egiten die erreferentzia (ikasleak, irakaskuntza- eta zuzendaritza-funtzioa, sistemaren ebaluazioa...), nahiz eta lege-proposamenean gehiago kontuan hartzen diren eta izaera integratzailea indartzen den. Kontseilua bat dator ikuspegi horrekin, antzeko ikuspegi komunitarioa aipatzen baitzuen.

Ikasleen ikaskuntzak lor ditzaten sustatzeko zientifikoki egiaztatutako estrategiak erabiltzeari dagokionez, 84. artikulua Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Erakundea arautzen du. Erakundearen helburua hau da: *euskal hezkuntza-sistemaren kalitatea etengabe hobetzen laguntzea, hezkuntza- ebaluazioko, -ikerketako eta -prospekzioko prozesuak bultzatuz eta garatuz, baita hezkuntza-adierazleen euskal sistema etengabe eguneratuz ere, hezkuntza-administrazioak, ikastetxeek eta, oro har, hezkuntza-komunitateak informazioa, datuak, analisiak eta jarduteko proposamen egiaztatuak eta fidagarriak izan ditzaten.*

Irakaskuntza- eta zuzendaritza-eginkizunen ebaluazioari dagokionez, 86. artikulua hezkuntzako ikuskaritzari aitortzen dio Legeak aipatzen dituen ebaluazio modalitateei buruzko ebaluazio-eginkizunak betetzea. Hezkuntza-sistemaren ikuskaritzari buruzko 88. artikulua haren eginkizunen artean hauek aipatzen ditu: *autoebaluazio-prozesuak bultzatzea, kanpo-ebaluazioko prozesuetan parte hartzea eta hezkuntza-erantzuna hobetzera bideratutako hobekuntza-proposamenak egitea.*

6.- Aurrekontu-kudeaketa

Kontseiluak bere txostenean defendatu du finantzaketa-eredu adostu eta egonkor baten beharra, egungo proposamenean islatzen ez dena.

7.- Parte hartzea eta etorkizuneko erronkak Euskadiko Eskola Kontseiluarentzat

Eginkizun eta ataza berriak bere gain hartzeko aukerari dagokionez, Kontseiluak jarraian azaltzen diren eginkizunak proposatu zituen, erakundearen parte-hartzea sustatzeko helburuarekin (horien egiturak estu lotuta daude Kontseiluarekin). Eginkizun horiek, neurri handi batean 59. artikuluan (Euskadiko Eskola Kontseiluaren eginkizunak) jaso dira:

- Udal-mailako eskola-kontseiluen funtzionamendu eraginkorra sustatzea.
- Ikastetxeetako eskola-kontseiluen parte-hartzea sustatzea. Horretarako, bere aholkularitza-eginkizuna gara lezake, eta esparru horretan esperientzia esanguratsuak truka daitezen bultzatu.
- Ikasleek ikastetxean parte har dezaten bultzatzea, garapen pertsonala eta soziala eta kide izatearen sentimendua sustatzeko. Erronka bat da parte-hartzea hezkuntza-jardueraren egunerokotasunaren parte izan dadin.
- Kontseiluan sartzen diren pertsonak prestatzea eta horiei etengabeko prestakuntza ematea, eta, hala badagokio, hori zabaltzea hezkuntza- eta gizarte-komunitateko beste ordezkari batzuetara, udal-mailako eskola-kontseiluetara eta abar.
- Informazio-kanalak ematea ikastetxeetako, hezkuntza-zerbitzuetako eta unibertsitateetako zuzendaritzekin (hezkuntza-gradua, Bigarren Hezkuntzako masterra), ondorioak eta egindako proposamenak hurbiltzeko eta eragin-esparru horietako bakoitzetik testuinguruan kokatutako itzulera lortzeko.
- Hezkuntza Sailarekiko harremana sistematizatzea, egindako proposamenak zein egoeratan dauden jakiteko.

IV.- ONDORIOAK ETA PROPOSAMENAK:

1/1993 Legea, hezkuntza-akordiorako oinarrien dokumentua eta eskola-kontseilu honek 2021eko abenduan osoko bilkuran onartutako txostena analizatu ondoren, jarraian, ondorio eta proposamen hauek aurkezten ditugu:

Lehenik eta behin, sistemaren erregulazio integralera hedatzen den aplikazio-esparrua nabarmentzen da, eta **Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoaren** kontzeptua sartzen da. Ikastetxe publikoen eta itunpeko ikastetxe pribatuen bidez egingo da hori.

Ekitatea eta bikaintasuna, honako hauek bultzatuta: **inklusioa eta gizarte-kohesioa; ebaluazioaren kultura;** eta **euskara eta euskal kultura ardatz** izango dituen **eredu eleaniztuna eta kulturartekoa** konfiguratzeko, proposamena egituratzeko erreferente nagusi gisa.

Bizikidetzaren positiboaren garrantzia agerian geratzen da aniztasunaren, inklusioaren eta aukeraberdintasunaren zutabe egituratzaile gisa. Testuinguru horretan, hezkuntza-sistemaren printzipioak eta helburuak kontuan hartu behar dira ikastetxe guztietan. Helburuen artean, deigarria da zehaztu izatea ikasleen arretaren eta kontzentrazioaren sustapena, beren ikaskuntzaren kudeatzaile izan daitezen. Gainera, berritzailea eta egokia da balioak hiru ardatzetan sailkatuta aurkeztea: izatea, jakitea eta elkarrekin bizitzea.

Erakundearen arteko beharrezko koordinazioari detekzio eta identifikazio goiztiar sistematikoaren bidez heltzen zaio, eta udal-lankidetzaren aipatzen duten zenbait artikulutan.

Curriculumaren definizioa lotuta dago oinarritzko **konpetentziak garatzearen ikuspegiari** eta ikasleen inklusioa, ekitatea eta eskola-arrakasta sustatuko duten metodologiaren sustapenari.

Esparru eleaniztunari eta kulturartekoari dagokionez, 1993tik aurrera izandako gizarte-aldaketak kontuan hartu behar direla ulertzen da, eta eleaniztasunaren eta kulturartekotasunaren izaera nabarmentzen da. Euskara da, oraindik ere, ardatz erreferentziala, eta logika osoa du gizarte diglosiko batean, hala nola euskal gizartean. **Hizkuntzen tratamendu**

integratuaren aipamena baloratzen da; baita ere **irakasle guztiek dituzten erantzukizun** biak, komunikazio-konpetentziaren garapenean modu positiboan eragitekoa eta tratamendu hori **hizkuntza-proiektuan** sartzekoa.

Orobat, egokia da hizkuntzen Europako esparruaren barruan amaierako **mailen erreferentzia** bat izatea, eta, are gehiago, lorpenen ebaluazioa, **kontuan hartuta ingurunearen abiapuntua eta ezaugarri soziolinguistikoak** eta Sailak emandako ebaluazio-tresnak eskura izateko aukera.

Euskal hezkuntza-sisteman **sartzeko berdintasuna** bermatzea ezinbesteko erreferentzia da ikasleen segregazioa saihesteko. Gainera, garrantzitsua da egoera sozial edo ekonomiko ahulean daudenentzat jarduera osagarriak, eskolaz kanpokoak eta zerbitzuak finantzatzeko proposamena.

Jakina da zeregin burokratikoaren saturazioa oztopo bat dela zuzendaritzentzat, batez ere Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan, ez baitute baliabide pertsonalik administrazio-lanak errazteko. Badirudi ikastetxeen administrazio-egiturak **eta kudeaketa partekatuko egiturak** erregulatzeak erraztu egingo dituela zeregin horiek. Beraz, nabarmentzeko moduko berritasuna da.

Zuzendaritza-taldeari beste figura bat gehitu zaio **datuak babesteko eta komunitatearen eskubideak eta betebeharrak betetzeko**.

Hezkuntza-komunitateari dagokionez eta, zehazki, ikasleen parte-hartzearen aipamenari dagokionez, kontseilu honek uste du parte-hartzea maila guztietako ikasleekin lan egiteko esparru sistematikoa dela berez, maila goiztiarrenetatik hasita, eta ez soilik bigarren hezkuntzatik edo dagozkion zikloetatik aurrera. Gainera, kendu egin dira egungo legean parte hartzeko organo gisa guraso eta ikasleen batzarrari buruz dauden erreferentziak.

Familien zeregina nabarmentzen da, seme-alaben ikaskuntzan duten eraginagatik.

Bestalde, sistema osoari erregulazio komuna emateak indartu egiten du hori, sendotasun handiagoa ematen dielako arau honen garapen-esparrua osatzen duten ikastetxeentzako oinarritzko gaien eta gai komunen aurrean.

Legearen helburua hezkuntza-sistema **mailaka eraldatzea** delako logika ulertzen da, aldaketak azkarrak gertatzen direlako eta exijentzia berriak sorrarazten dituztelako.

Garrantzitsua da lege-mailara igotzea zenbait esparru, euskal hezkuntzarena baino maila txikiagoko arauetan sartzen joan direnak eta, era berean, garrantzitsutzat eta iraunkortzat jotzen direnak.

Laburbilduz, modu positiboan baloratzen da gizartean izandako aldaketek, horiek hartzen ari diren erritmoak eta inguruabar horien aurrean hezkuntza egokitzeko beharrak eragindako proposamen berria. Gainera, aurreproiektuak funtsezko alderdietan jaso egiten du akordioaren esparruan islatutakoa, baita Kontseiluak berak iradokitako gai asko ere.

Hala ere, Kontseiluak **proposamen** hauek planteatzen ditu, aurreproiektuaren artikuluetan agertzen den hurrenkeran aurkeztuta:

- **Aplikazio-esparruan**, nahasgarria da Lanbide Heziketa baztertu izana. Izan ere, baztertzen hori aipatzen da zioen azalpeneko V. atalean, 8., 13., 14.2, 18., 31.3 eta 68.4 artikuluetan, eta Oinarrizko Lanbide Heziketari buruzko bigarren xedapen gehigarrian.

Horregatik, Kontseiluak proposatzen du **Lanbide Heziketa** Legearen aplikazio-esparruan sartzea.

- 2.n. artikulua. Esaldiaren amaieran honako hau eranstea proposatzen dugu: **“...jarduteko baldintza egokiak bermatuz.”**
- 3. artikulua: artikulua honetan jasotakoari honako hau gehitzea proposatzen dugu: **“ekintzaitza eta ekimena sustatzea ikasleen artean, haien gaitasun pertsonalak eta profesionalak hobetzeko”**.
- 3. artikulua: f) idatz-zatia berridaztea proposatzen da: **ikasleak prestatzea gizarte teknologikoki aurreratuarentzat**.
- 3.i) artikulua eta 80.c) artikulua: "Arraza" terminoaren ordez **"jatorri etnikoa"** jartzea proposatzen dugu.
- 3.m) artikulua: idazketa aldatzea. Irakasleek **eta gainerako hezkuntza-langileek** egiten duten **hezkuntza**-lana.
- 3. o) artikulua: **“teknologia berriak”** terminoaren ordez, **“informazioaren eta komunikazioaren teknologiak”** erabiltzea.
- 10. artikulua: **Haur Hezkuntzako** bi zikloen lotura ez da aurreproiektuan islatzen. Gure ustez, ordea, beharrezkoa da plangintza estrategikoan haur-etapako lehen zikloaren (0-3 urtekoaren) egoera analizatzea, eskaintza eskarira egokitzeko (bikoiztasunak saihestuta) eta biztanleria horri baldintza egoki eta jasangarrietan arreta emango zaiola ziurtatzeko.
- **Haur Hezkuntzan**, oro har, kalteberatasun-egoeran dauden haurrei doako arreta ematea lehenetsi beharko litzateke.
- **Hezkuntza ez-presentzialaren** eskaintzari buruzko proposamena (19. artikuluko) lausoa da. Izan ere, lehenetsuneko ildo batzuk zehazten badira ere, ez da argi geratzen ez haren aplikazio-esparrua zein den, ez Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua sartzeko den.
- 22.1 artikulua. Gehitu: **“Titulartasun pribatua edo kooperatiboa alde batera utzi gabe,”**
- 22.3 artikulua: azken puntua aldatzea proposatzen da, honela idatzita: itunpeko ikastetxeak auditorien eta arauen mende egongo dira.
- 24. artikulua. **Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa**: Uste dugu legean zehaztu beharko liratekeela ikastetxeek euskal hezkuntza-zerbitzu publikoa emateko bete behar dituzten eskakizunak.
- II. titulua (26.etik 30.era bitarteko artikulua). **Hezkuntza eta bizikidetzaren positiborako eskubideari** dagokionez, emakumeen eta gizonen berdintasun erreala eta eraginkorra bermatzeko, eta bazterkeria-modu guztiei aurre egiteko konpromisoa bermatzeko, planteatu beharko litzateke berdintasun-planak edo hezkidetzaren proiektuak nahitaez egitea.

- 32.3 artikulua. **Eskolatze inklusiborako bermeak.** Artikulu honetan erregulatzen da, ikasle kalteberen kontzentrazioak saihesteko, barrutiko edo eskualdeko hezkuntza-proiektu integralak garatzea udalekin lankidetzan. Hala ere, kontuan hartu beharreko irizpideek zalantza batzuk sortzen dizkigute:
  - *Eskola-mapa aztertzea eta egokitzea, ekitateari **eta errendimenduari** dagokienez.*
  - **Ereduen eraginkortasuna** eta familien eta Udal Hezkuntza Kontseiluen parte hartzea.
  - *Ikasleen eta ikastetxeen arteko desberdintasunak gainditzea, hezkuntza-kalitatea babestea helburu.*
  -
- 31.5 artikulua: definizio handiagoa behar da matrikulazio-prozesuen esparruan **udalen lankidetzaren terminoei dagokienez.**
- 32.3 artikulua. **Eskolatze inklusiborako bermeak.** Artikulu honetan erregulatzen da, ikasle kalteberen kontzentrazioak saihesteko, barrutiko edo eskualdeko hezkuntza-proiektu integralak garatzea udalekin lankidetzan. Hala ere, kontuan hartu beharreko irizpideek zalantza batzuk sortzen dizkigute:
  - *Eskola-mapa aztertzea eta egokitzea, ekitateari **eta errendimenduari** dagokienez.*
  - **Ereduen eraginkortasuna** eta familien eta Udal Hezkuntza Kontseiluen parte hartzea.
  - *Ikasleen eta ikastetxeen arteko desberdintasunak gainditzea, hezkuntza-kalitatea babestea helburu.*
- **35. artikulua:** paragrafo berri bat gehitzea proposatzen da, 5.a, honako idazketa honekin: «5.- Udallerriek eremu honetan legeek eta erregelamenduek aitortzen dizkieten eskuduntzak erabiliko dituzte .»
- 38.5 artikulua: ikastetxe publikoetako zuzendaritza-taldeari bakarrik aplikatu dakiokeela dioen azken esaldia kentzea proposatzen da.
- 39. artikulua. Argitu beharko litzateke ikastetxeen **administrazio-egiturak eta kudeaketa-egitura partekatuetan** zertan dautzan eta sistemako ikastetxe guztietarako sortzen ote diren. Egitura horiek kontuan hartu beharko litzateke mota guztietako zentzorei eragiten dieten indarreko legeak eta erregelamenduek: kooperatibak, fundazioak...
- 46.4 artikulua: honela idatzita geratuko litzateke artikulu hori: “Nolanahi ere, ikasle bat eta gurasoen ordezkari bat sartu behar dira”.
- 47. artikulua artikulu honetan eta artikuluetako beste batzuetan (48,50,96 eta 110) ikastetxeetako gobernu-organismoek barne hartu behar dituzte ikastetxe bakoitzari dagozkion ordezkari-organismo gorenak, hala nola **OOG, Batzarra nagusia edo Kontseilu Errektorea.**
- 47.1 a) artikulua honela idaztea proposatzen da: **zuzendaria.**
- 48. artikulua: artikulu hori **kentzea** proposatzen da, itunpeko ikastetxeen eskumena baita.
- 57.etik 59.era bitarteko artikulua. **Euskadiko Eskola Kontseilua:** 59. artikuluan bereizi egin beharko lirateke Kontseiluari zein esparrutan egin behar zaion kontsulta, l), m), n) eta o) apartatuetan esleitzen zaizkion eginkizun berriei dagokienez.

Bestalde, proposatzen dugu irakaskuntzaren egoerari buruzko txostena **bi urtean behin** egitea.

- 60.2 d) artikulua, idazkera aldatzea proposatzen dugu: d) “Aholkuak eman” ordez “elkarlanean aritu” jartzea.
- **Udal-mailako hezkuntza-kontseiluei** buruzko 61. artikuluan esaten da haien helburua izango dela hezkuntza-programa komunitarioak konfiguratzeko eta bultzatzea. Ez dakigu proiektu horiek akordioaren esparruan aipatutako gizarte- eta hezkuntza-programen balioak diren.
- 63.2. artikulua: 1. puntuaren ondoren honako hau gehitzea proposatzen dugu: “Horien artean, ikasleen hezkuntza- eta lanbide-orientazioak zeregin garrantzitsua izan behar du, beren familiekin batera ikasketei, lanbide-irteerari eta abarri buruzko ahalik eta informazio gehien izan dezaten.”
- 64. eta 66. artikulua. **Irakasleei eta irakasle ez diren langileei** dagokienez, faltan ematen da irakaskuntza publikoko irakasleen eta irakasle ez diren langileen lan-esparrua eguneratzeari buruzko aipamen bat. Horretan, honako gai hauek kontuan har litezke:
  - Sortzen ari diren eskakizunetara eta modu zeharkakoagoan lan egitera egokitu daitezkeen eginkizunak berrikustea eta titulazioak sartzeko.
  - Irakasle-lanbidean sartzeko prozesua, hasierako prestakuntzatik abiatuta eta, ondoren, zerrendetan sartuta eta oposizioetan barne hartutako probetatik igarota. Horretarako gutzirako, oinarri hartuko da ikasleekin garatu behar duten curriculumarekin koherentea izango den kompetentzia-maila erakusteko beharra.
  - Irakasleen hasierako prestakuntza: praktikaldian irakasleak eta ikastetxeak erregulatzea eta aintzatezea.
  - Irakasleen ibilbide profesionala garatzea, langileen motibazioa eta nahiak bultzatzeko.
- 65. artikulua: Beharrezkotzat jotzen da aholkularitza eta prestakuntza ematea **familia guztiei**, oro har, eta, bereziki, kalteberenei, behar diren sailen arteko babesekin edo babes instituzionalekin.
- 67. artikuluko 4. puntuan, komenigarria litzateke *integrazio* hitzaren ordez **inklusio hitza** jartzea: “...aniztasunaren balio kulturala eta ekonomikoa nabarmenduko dute eta hezkuntza-integrazioa sustatuko dute”.
- 68. artikuluan, *hizkuntza-esparruari* dagokionez, “azpimaila” terminoaren ordez “**maila**” jartzea proposatzen da.
- **Hizkuntzen tratamendu integralari** buruzko 70. artikuluan, komenigarria litzateke zenbait konpromiso zehaztea atzerriko hizkuntza irakasgai batzuk ikasteko hizkuntza gisa erabiltzeari dagokionez.
- 79. artikulua: Egiaztatu da **kanpo-ebaluazioko praktikak** ikastetxeetarako eta sistemarako baliozko informazio ugari sortu duela, baina formatua eta/edo prozedura berrius liteke, proposamenean ez baita argi eta garbi adierazten. Izan ere, kontuan hartu behar litzateke irakaskuntzaren eragina, ikasleen emaitzetan horri ematen zaion ondore garrantzitsuagatik.

- 89. artikulua: **Laguntzako hezkuntza-zerbitzuei** buruzko ideiak oso orokorrak dira. Kontseilu honek proposatzen du Ikaskuntzarako Berrikuntza Zentroa sortzea. Akordioan aurreikusita dago eta Lanbide Heziketaren esparruan jadanik dagoenaren antzeko egitura izan lezake. Tknikaren antzeko zentro bat izango litzateke. Sortzen ari diren eskarietara egokitzeko behar besteko malgutasuna izango luke, goi-mailako kualifikazioko langileak izango lituzke eta irakaskuntza-praktiketan sartzeko bokazioa edukiko luke, irakatsi eta ikasteko prozesuak hobetzeko.
- **92.1. artikulua:** 1: puntuaren amaierako idazketa aldatzea proposatzen da, hezkuntzaren etorkizuneko eraldaketaren eta gertatuko diren eraldaketa sozial eta ekonomikoen ondorio gisa.
- 96.1 artikulua: Paragrafo honetan egungo lege-esparruaren markoari buruzko aipamen bat gehitzea proposatzen da: *Ikastetxeek autonomia bermatua dute pedagogia-, antolamendu- eta prozedura kudeaketan eta giza baliabide, baliabide teknologiko eta materialen kudeaketan, baita kudeaketa ekonomiko-finantzarioan ere, egungo lege-esparruaren markoan Lege honetan eta berau garatzen duten erregelamendu-arauetan aitortutako baldintzetan*
- 100.5 artikulua: paragrafoaren amaiera **kentzea** proposatzen da, eta haren lidergo eskusiboa ikastetxeko zuzendaritzari dagokio. • Kudeatzeko autonomiari buruzko
- 102. artikulua, beharrezkoa da argitzea **nori eragiten dion**, ikastetxe publikoei edo ikastetxe
- **Lehenengo Xedapen Iragankorra** honela idaztea proposatzen da: "Helburu horiek lortzeko, Euskadiko Eskola Kontseiluaren **osaera egokitu egingo da**".

Beste gai batzuk:

- **Eraldaketarako eta inklusiorako digitalizazioa:** Ez da atal espezifikoa gisa jasotzen, baina badira erreferentziak zenbait artikulutan. Kontseiluak digitalizazioa aipatzea proposatzen du, euskal hezkuntza-sistema eraldatzeko funtsezko gaitzat jotzen baitu.
- Era berean, Kontseiluak uste du **finantzaketari** heldu beharko litzaiokeela, sare publikoko eta itunpeko sareko ikastetxeen beharrak kontuan hartuko dituen esparru bat ezarrita gutxienez, hezkuntza-gastuaren bilakaera analitzatzeko adierazle ekonomikoen oinarri batekin (irizpide objektiboak, zeinen aplikazioa inguruabar edo gertakari objektibo eta neurgarrietan oinarritzen baita).

Bestalde, hezkuntza-sistemaren bikaintasunean aurrera egiteko, irizpideak arautu beharko lirateke **balio erantsia sortzen duten, eragile prestatzaile gisa parte hartzen duten eta jardunbide egokiak partekatzen dituzten ikastetxeei** giza baliabideak zein baliabide materialak esleitzeko.

Azkenik, proiektu eleaniztunak egoki garatzea bermatzeko, beharrezkoa da irakasgaiak **ingelesez emateko** gai izango diren irakasleak aurreikustea eta planifikatzea, ekimen horiek ikastetxeetan jarrai dezaten.

AKATSAK

- I. tituluko II. kapitulua (Euskal hezkuntza-sistemaren oinarriak, printzipioak, xedek eta balioak) eta III. kapitulua (Euskal hezkuntza-sistemaren balioak): Akats bat antzeman da tituluan, balioen erreferentzia bi kapituluetan agertzen baita: II. kapituluko “balioak” terminoa ezabatzea edo III. kapitulua ezabatzea (bi kapituluak).
- 91.2 artikulua: Idazketa ez dator bat bi bertsioen artean, eta ez da ulertzen gaztelaniazko bertsioan.

Irizpen hau zure erabakiaren menpean geratzen da.

Bilbon, 2022ko urriaren 24an

IDAZKARI TEKNIKOA

Sin.: Eva Blanco Ochoa

Ikus-Onetsia

PRESIDENTEA

Sin.: Maite Alonso Arana

HEZKUNTZA SAILBURUA

BOTO PARTIKULAR

Boto partikular honen sinatzaileok Euskadiko Eskola Kontseiluak 2022/10/20ko osoko bilkuran onartutako Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntzari buruzko Lege Aurreproiektuari buruz emandako irizpenaren aurka gaude:

1. Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntzari buruzko Legearen Aurreproiektuak ez die erantzuten euskal hezkuntza-sistemaren beharrei, eta ez dakar inolako aurrerapenik indarrean dagoen legearekiko. Egungo sistema duala blindatzera mugatzen da, euskal hezkuntza-sistemaren pribatizazioa azpimarratuz.
2. Euskal Autonomia Erkidegoko Hezkuntzaren Legearen Aurreproiektuak ez die erantzuten Euskal Eskola Publikoaren beharrei, eta ez du euskal hezkuntza-sistemaren ardatz bihurtzen.
3. Lege-aurreproiektuak ez du kontuan hartu Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saileko Administrazio eta Zerbitzuen Sailburuordetzako Araubide Juridikoaren eta Zerbitzuen Zuzendaritzak egindako nahitaezko txosten juridikoa.

Horregatik guztiagatik, ezinbestekoa da lege-proiektua bertan behera uztea.

STEILAS

Gasteizen, 2022ko urriaren 24an

BOTO PARTIKULAR

Boto partikular honen sinatzaileok Euskadiko Eskola Kontseiluak 2022/10/20ko osoko bilkuran onartutako Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntzari buruzko Lege Aurreproiektuari buruz emandako irizpenaren aurka gaude:

1. Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntzari buruzko Legearen Aurreproiektuak ez die erantzuten euskal hezkuntza-sistemaren beharrei, eta ez dakar inolako aurrerapenik indarrean dagoen legearekiko. Egungo sistema duala blindatzera mugatzen da, euskal hezkuntza-sistemaren pribatizazioa azpimarratuz.
2. Euskal Autonomia Erkidegoko Hezkuntzaren Legearen Aurreproiektuak ez die erantzuten Euskal Eskola Publikoaren beharrei, eta ez du euskal hezkuntza-sistemaren ardatz bihurtzen.
3. Lege-aurreproiektuak ez du kontuan hartu Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saileko Administrazio eta Zerbitzuen Sailburuordetzako Araubide Juridikoaren eta Zerbitzuen Zuzendaritzak egindako nahitaezko txosten juridikoa.

Horregatik guztiagatik, ezinbestekoa da lege-proiektua bertan behera uztea.

Bilbaon, 2022ko urriaren 24an

CCOO, Baikara eta Bige